

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
Πολυτεχνείου 6, 10433 Αθήνα
τηλ.: 210-5243434, fax: 210-5228231
e-mail: p-e-f@otenet.gr
<http://www.p-e-f.gr>

**Οι απόψεις της ΠΕΦ για τα θέματα εξετάσεων στο μάθημα των
Λατινικών
Θεωρητικής Κατεύθυνσης
στις Απολυτήριες Εξετάσεις της Γ' τάξης Ημερησίου Γενικού
Λυκείου
6 Ιουνίου 2014**

Τα προς μετάφραση κείμενα προέρχονται από τις διδακτικές ενότητες XXV, XXXI και XLVII του σχολικού εγχειριδίου. Είναι γνωστά και διδαγμένα και δεν έχουν ιδιαίτερες μεταφραστικές απαιτήσεις.

Οι γραμματικές παρατηρήσεις κινούνται στην παραδοσιακή πρακτική των εξετάσεων. Οι συντακτικές, κλιμακούμενης δυσκολίας, είναι γενικά βατές. Παρά ταύτα απαιτούν επαρκή προετοιμασία των υποψηφίων.

Η περίπλοκη διατύπωση των παρατηρήσεων, γραμματικών και συντακτικών, δεν διευκολύνουν τους υποψηφίους.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ευδεικτικές απαντήσεις

B1: Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις και φράσεις:

prope	proxime
opibus	opes
nimia	magis nimia
neminem	nullius
ipsi	ipsi
extreme	extero
discrimine	discrimina
nobili genere	nobilia genera
exercitui	exercitibus
omnes	omni
illa	illud
pater	patrum
iste	istarum
is	sibi

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

habemus	habento
cavete	cautum, cautu
tutamini	tutantem tutaturum tutatam
nolite	Nolles
deponite	Deposuerit

natus	Nasci
abiret	Abibunt
edixit	Edic
abstineret	Abstineant
mallet	Mavultis
obiecit	obicereri/-re
faciant	Fiant

Μονάδες 15

Γ1α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω τύπων:

opibus: αφαιρετική οργανική του μέσου από το *confidere*

vobis: δοτική προσωπική (κτητική) από το *est*

neminem: υποκείμενο στο ειδικό απαρέμφατο *consulturum esse* (ετεροπροσωπία)

patriae: δοτική χαριστική (ή αντικείμενο) στο *consulturum esse*

fuisse: ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο ρήμα *mementote*

bello: αφαιρετική του χρόνου στο ρήμα *praefuit*

genere: αφαιρετική της καταγωγής στη μετοχή *natus*

aliquot: επιθετικός προσδιορισμός στο *annos*

cana: κατηγορούμενο στο υποκείμενο *ego* από το συνδετικό ρήμα *esse*

illi: έμμεσο αντικείμενο σε δοτική στο ρήμα *obiecit*

te: αντικείμενο στο ρήμα *faciant*

Μονάδες 11

Γ1β. «itaque canete periculum»: να επαναδιατυπώσετε την πρόταση, ώστε να εκφράζεται απαγόρευση και με τους δύο τρόπους.

- Nolite cavere periculum
- Ne periculum caveritis

Μονάδες 4

Γ2α. «quin calva esse nolis»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής της (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση και τον χρόνο εκφοράς της (μονάδα 1)

- Δευτερεύουσα ονοματική πρόταση του quin (ερωτηματική πρόταση ολικής αγνοίας)
- Εισάγεται με τον σύνδεσμο quin, διότι μετά από ρήματα που έχουν τη σημασία του **αρνούμαι, εμποδίζω** και συνοδεύονται από άρνηση (non dubito), η δευτερεύουσα εισάγεται με το quin
- Λειτουργεί ως αντικείμενο στο non dubito
- Εκφέρεται με υποτακτική (nolis), γιατί δηλώνεται πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κυρίας πρότασης και μάλιστα χρόνου ενεστώτα, γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (non dubito), συγχρονισμός κύριας-δευτερεύουσας, ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων

Μονάδες 4

Γ2β. Να μετατρέψετε:

- Τη μετοχή στη φράση *T. Manlius consul natus...* σε ισοδύναμη πρόταση ***qui natus erat***
- Τη δευτερεύουσα πρόταση *is cum aliquando castris abiret* σε μετοχή ***is abiens castris***

Μονάδες 4

Γ2γ. «**tum interrogavit filiam, utrum post aliquot annos cana esse mallet an calva** : να μετατρέψετε την πλάγια ερωτηματική πρόταση της περιόδου σε ευθεία ερώτηση με όλους τους δυνατούς τρόπους ως προς την εισαγωγή

- **Utrum post aliquot annos cana esse mavis an calva?**
- **Mavisne post aliquot annos cana esse an calva?**
- **Post aliquot annos cana mavis esse an calva?**

Από την Πανελλήνια Ένωση Φιλολόγων

*